

декларативний характер і не реалізовувались на практиці. Це призвело до погіршення економічної ситуації у 2012-2013 роках, а суспільно-політична криза 2014 року лише загострила негативні тенденції, підсумком чого стала друга за десятиріччя масштабна фінансово-економічна криза.

З метою вдосконалення існуючої на сьогодні вітчизняної системи державного регулювання економіки за умов кризи, необхідно:

- при здійсненні регуляторних заходів орієнтуватись не лише на підтримання окремого сектора економіки, а використовувати комплексний підхід, що дозволить досягнути основного результату — відновити економічне зростання;
- забезпечити, насамперед, державну підтримку суб'єктам господарювання, як основним виробникам ВВП у країні;
- використовувати позитивний досвід зарубіжних країн щодо подолання кризових явищ, попередньо адаптувавши його до вітчизняних реалій;
- здійснювати спеціальні антикризові заходи не лише під час самої кризи, а й у перший період після її завершення з метою унеможливлення повторної кризи або заглиблення економіки у стан рецесії;
- антикризові заходи дають можливість тимчасового покращення ситуації в економіці, з метою досягнення докорінних змін необхідно продовжити розпочаті реформи та довести їх до кінцевих показників ефективності.

Література

1. Антикризова політика в світі та Україні: порівняльна оцінка заходів та економічних ефектів: Аналітична доповідь. — К. : Ін-т економ. дослідж., 2009. — 41 с.

*Тетяна КОРОЛЮК**

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ БЕЗПЕКОЮ

Безпека людини, її життя та здоров'я виступають найвищою соціальною цінністю, і забезпечення національної безпеки виступає одним із стратегічних завдань державної політики. Національна безпека є досить широким поняттям та охоплює економічну, соціальну, політичну, інформаційну, екологічну та інші складові. Поряд із традиційними інструментами та механізмами управління національною безпекою на сьогодні актуалізуються альтернативні, зокрема механізм державно-приватного партнерства, що базується на співпраці державного й приватного секторів. Розвиток такої форми співробітництва пов'язаний із сучасними процесами інформатизації та віртуалізації економіки, зростанням загроз тероризму та військових конфліктів, загостренням екологічної ситуації, кризовими явищами в економіці. Однак в Україні державно-приватне партнерство тільки розвивається та не набуло широкого розповсюдження. Дана форма співробітництва використовується переважно у будівництві доріг та соціальної інфраструктури, наданні комунальних послуг, розвитку транспорту.

Передумовами розвитку державно-приватного партнерства стали обмеженість механізмів управління та вчасного реагування на кризові явища, обмеженість державних фінансових і технічних ресурсів, неефективність державного менеджменту, що

* *КОРОЛЮК Тетяна Олександрівна* — к.е.н., доцент кафедри національної економіки та публічного управління, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ, Україна, korolyuk.tetyana@gmail.com

пов'язано з низьким рівнем мотивації та відповідальності державних службовців, не завжди якісним рівнем професійної підготовки та достатнім досвідом розв'язання нагальних проблем, корумпованістю державних чиновників. Суть державно-приватного партнерства полягає у передачі державою частини своїх функцій і повноважень приватному суб'єкту. В основі державно-приватного партнерства лежить спільний розподіл обов'язків, повноважень і ризиків, прагнення до інновацій задля досягнення спільних цілей, зацікавленість у мінімізації вартості проектів.

На сьогодні закордоном задля запобігання фінансовим злочинам, боротьби із тероризмом, наслідками надзвичайних ситуацій, забезпечення захисту навколишнього середовища, інформаційної безпеки та боротьби із кіберзлочинністю держава об'єднує зусилля із приватними підприємствами [3, с. 108-109]. У запобіганні тероризму роль приватного сектору полягає в експертних дослідженнях щодо ефективного розподілу ресурсів, у боротьбі із наслідками надзвичайних ситуацій — у логістичному забезпеченні гуманітарної допомоги; забезпечення екологічної безпеки пов'язано із реалізацією проектів щодо впровадження «зелених» технологій, пом'якшення наслідків екологічних змін і розвитком рекреаційної сфери. Водночас, співпрацюючи із державою, приватні підприємства можуть заздалегідь координувати плани щодо евакуації, транспортування тощо.

З метою покращення обороноздатності України, залучення інвестицій та розвитку оборонно-промислового комплексу у 2015 р. було розроблено проект закону «Про державно-приватне партнерство в сфері національної безпеки та оборони України» [2]. У 2018 р. було прийнято Закон «Про національну безпеку України», в якому передбачено використання механізмів державно-приватного партнерства у забезпеченні інформаційної безпеки, зокрема, реалізації Стратегії кібербезпеки [1].

Співпраця держави та приватного бізнесу використовується у різних галузях економіки, що активізує інвестиційно-інноваційну діяльність і створює передумови економічного зростання. Поняття «безпека» тісно пов'язана із категоріями «стійкість» і «стабільність» і передбачає здатність протистояти зовнішнім і внутрішнім загрозам. Розвиток державно-приватного партнерства стимулює внутрішній попит, що створює додаткові робочі місця, зростання зарплат і рівня життя населення, а отже, умови макроекономічної стабільності та безпеки, що особливо актуалізується в умовах перманентності кризових явищ і зростання загроз державності.

В умовах введення воєнного стану в окремих прикордонних областях України, зростання загроз територіальній цілісності ще більше підсилюється необхідність об'єднання зусиль органів державної та місцевої влади, приватних підприємств і громадян щодо реалізації економічних, соціальних, оборонних та інших функцій держави. Вчасне реагування держави на загрози і виклики сьогодення дасть змогу забезпечити макроекономічну стійкість і стабільність, зберегти територіальну цілісність і державність. Водночас задля розвитку державно-приватного партнерства в Україні необхідно удосконалити нормативно-правове забезпечення в частині встановлення меж взаємодії та розподілу ризиків (у т.ч. інфляційних, курсових) між державою і приватними підприємствами, термінів повернення інвестицій, забезпечення захисту приватної інформації, транспарентності відносин.

Література

1. Закон України «Про національну безпеку України» № 2469-VIII від 21.06.2018 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>
2. «Закон про державно-приватне партнерство в системі національної безпеки необхідний для зміцнення оборони країни» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.mil.gov.ua/news/2015/07/15/zakon-pro-derzhavno-privatne-partnerstvo-v-sistemi-nacionalnoi-bezpeki-neobhidnij-dlya-zmicznennya-oboroni-kraiini--/>
3. Круглов В.В. Роль державно-приватного партнерства у сфері безпеки / В.В. Круглов // Інвестиції: практика та досвід. — 2018. — № 12. — С. 107-110. — С. 108-109.